

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΣΠΕΡΙΔΑ στη μνήμη του καθηγητή Αθανάσιου - Μαρίνου Αραβαντινού

«το νομοθετικό διάταγμα της 17.7.1923 • 100 χρόνια μετά»

Τετάρτη 11.10.2023 • ώρα 17:00 • Αίθουσα Τελετών ΕΜΠ Πατησίων • Κτίριο Αβέρωφ

η εκδήλωση θα μεταδοθεί και διαδικτυακά στον σύνδεσμο: https://www.youtube.com/watch?v=-z8u7BNh_QU

Το έτος 1923 αποτέλεσε σταθμό στην ιστορία του πολεοδομικού σχεδιασμού, γιατί ψηφίστηκε το ν.δ/γμα της 17-7/16-8-1923 «Περί Σχεδίων πόλεων, Κωμών, και Συνοικισμών του Κράτους και οικοδομής αυτών». Το δ/μα αυτό, που αποτέλεσε για μισό αιώνα το κύριο νομοθετικό πλαίσιο του πολεοδομικού σχεδιασμού, περιέχει κανόνες δικαίου που αφορούν, εκτός των άλλων, την εκπόνηση και έγκριση των ρυμοτομικών σχεδίων. [...] Το παραπάνω ν.δ/γμα της 17-7-1923, που εξακολουθεί να ισχύει και σήμερα, υπέστη τόσες τροποποιήσεις και έγιναν τέτοιες παρεκκλίσεις και αλλοιώσεις κατά την εφαρμογή του, ώστε να παρουσιάζεται σήμερα το φαινόμενο δημιουργίας οικισμών, που ενώ έχουν εγκεκριμένα Σχέδια, είναι ακατάλληλοι για τις σύγχρονες απαιτήσεις διαβίωσης των ανθρώπων (π.χ. έλλειψη κοινόχρηστων και κοινωφελών χώρων, ακατάλληλες πυκνότητες, έλλειψη έργων υποδομής, κλπ.). Επιπλέον η ανοργάνωτη δόμηση ενόησε τη δημιουργία οικισμών αυθαίρετων (παράνομων) τους οποίους η πολιτεία, στη συνέχεια, νομιμοποιούσε και ενέτασσε στον υπόλοιπο πολεοδομικό ιστό. [...].

Αθανάσιος Ι. Αραβαντινός, «Πολεοδομικός Σχεδιασμός. Θέματα από τη θεωρία και την πρακτική», ενότητα 6.1, ΕΜΠ, Αθήνα 1984.

Στόχος της επιστημονικής εσπερίδας είναι να φωτίσει πτυχές του ν.δ. της 17.7.1923 που αφορούν μεταξύ άλλων:

- στα καινοτόμα του στοιχεία στην οργάνωση και στο σχεδιασμό του χώρου, ως βάσης για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής
- στο ρόλο του στη στήριξη της ελληνικής κοινωνίας την περίοδο αμέσως μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή,
- στην τόνωση των αναπτυξιακών προοπτικών της Χώρας στην πορεία οργάνωσης ενός σύγχρονου Ευρωπαϊκού Κράτους,
- στη δημιουργία των προϋποθέσεων για τη συγκρότηση ενός κράτους δικαίου στο οικιστικό και πολεοδομικό πεδίο,
- στη συσχέτισή του με τη διαμόρφωση δυνατοτήτων για την οικοδόμηση στον εξω-οικιστικό χώρο,
- στο ρόλο που μπορεί να παίξει στη διαχείριση των νέων προκλήσεων για το αστικό περιβάλλον της Ελλάδας του «σήμερα».

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

17:00 - 17:15: **ΠΡΟΣΕΛΕΥΣΗ – ΕΓΓΡΑΦΗ**

17:20 - 17:30: **Ειρήνη Κλαμπατσέα**, καθηγήτρια ΕΜΠ / Κοσμήτορας Σχολής Αρχιτεκτόνων Μηχανικών ΕΜΠ / διευθύντρια Εργαστηρίου Χωροταξίας και Οικιστικής Ανάπτυξης: *Εισαγωγή στο επιστημονικό αντικείμενο της εσπερίδας.*

17:30 - 17:40: **Κωνσταντίνος Σερράος**, καθηγητής ΕΜΠ / διευθυντής Σπουδαστηρίου Πολεοδομικών Ερευνών:
Αθανάσιος - Μαρίνος Αραβαντινός: μια καθοριστική προσωπικότητα στη διαμόρφωση της πολεοδομικής παιδείας των Ελλήνων Αρχιτεκτόνων Μηχανικών.

Μέρος Α: συντονίστρια: **Ειρήνη Κλαμπατσέα**, καθηγήτρια ΕΜΠ

17:45 - 18:45: **Θεματικές εισηγήσεις**

Λουδοβίκος Βασενχόβεν, Αρχιτέκτων Μηχανικός, Χωροτάκτης, Πολεοδόμος, ομότιμος καθηγητής ΕΜΠ: «Το ν.δ. 1923: ιστορική συγκυρία, συγκρίσεις, καινοτομίες, βασικές διατάξεις, και το πρόβλημα της Εκτός Σχεδίου Δόμησης».

Γιάννης Μιχαήλ, Αρχιτέκτων Μηχανικός, Δρ. Πολεοδόμος, Αντιπρόεδρος ΕΛΛΕΤ: «Τα πολλά προτερήματα και το ένα μειονέκτημα του ν.δ. της 17.7.1923 στην άσκηση οικιστικής πολιτικής στο χώρο».

Σωτήριος Ρίζος, πρώην Πρόεδρος του ΣτΕ: «Το ν.δ. της 17.7.1923 ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας».

Αμαλία Κουδούνη, Αρχιτέκτων Μηχανικός, Πολεοδόμος, τ. διευθύντρια Πολεοδομικού Σχεδιασμού ΥΠΕΚΑ: «Η μετάβαση από το ν.δ. της 17.7.1923 στο σήμερα: μια ουσιαστική πρόκληση πολιτικής».

Μέρος Β: συντονιστής: **Κωνσταντίνος Σερράος**, καθηγητής ΕΜΠ

19:00 - 20:00: **Συζήτηση «στρογγυλής τραπέζης»**

α. Ο καινοτόμος χαρακτήρας του ν.δ. '23: η εισαγωγή και εγκαθίδρυση της οργανωμένης πολεοδομικής ανάπτυξης. **β.** Ο αντιφατικός χαρακτήρας του ν.δ. '23: Σχέδια Πόλης vs Εκτός Σχεδίου Δόμηση. **γ.** Ο διαχρονικός χαρακτήρας του ν.δ. '23: αξιολογώντας την εφαρμογή, με το βλέμμα στραμμένο στις νέες προκλήσεις του 21^{ου} αιώνα.

Συμμετέχοντες: • **Σταυρούλα Αγρίου**, Πολιτικός Μηχανικός, Πολεοδόμος, διευθύντρια Πολεοδομίας Δήμου Καλαμάτας.
• **Σοφία Αυγερινού - Κολώνια**, Αρχιτέκτων Μηχανικός, Χωροτάκτης, Πολεοδόμος, ομ. καθηγήτρια ΕΜΠ, Πρόεδρος ΣΕΠΟΧ.
• **Αθηνά Γιαννακού**, Αρχιτέκτων Μηχανικός, Χωροτάκτης, Πολεοδόμος, ομότιμη καθηγήτρια ΑΠΘ.
• **Δημήτρης Μέλισσας**, Δικηγόρος, καθηγητής ΕΜΠ.

20:00 – 20:30: **Σύντομες παρεμβάσεις συμμετεχόντων**

20:30 - 20:45: **Ειρήνη Κλαμπατσέα / Κωνσταντίνος Σερράος: ΛΗΞΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΣΠΕΡΙΔΑΣ**